

BEČKI MAJSTORSKI KURSEVI

Bečki majstorski kursevi nude osobito nadarenim mladim umjetnicima iz čitavog svijeta jednu mogućnost usavršavanja kod međunarodno poznatih učitelja i vodećih umjetnika.

Osobito je vrijedno što će se moći suočiti s problemima izvođenja (interpretacije) glazbe koja je nastala na austrijsko-njemačkom kulturnom području Bečki majstorski kursevi nude svojim studentima prvoklasnu poduku i prostor za vježbanje u konzervatoriju grada Beča, koji udovoljava svim uvjetima moderne prakse poduke.

Opće upute

Sudionici mogu biti mladi umjetnici do 35 godina i ta starosna dob je ograničena za aktivne sudionike, dok za slušače nema ograničenja u godinama. Vođa kursa će odrediti nakon malog ispita tko će biti aktivni sudionik. Aktivni sudionici moraju prijaviti svoja djela sekretarijatu 4 tjedna prije početka kursa. Za svaki kurs bit će tjedno 20 sati poduke. Sudionici nakon završetka primaju jednu diplomu.

Istovremeno s prijavnim formularom treba poslati 900 aust. šilinga i to najkasnije do 15. svibnja. Konto Nr. 576931 österr. Volksbanken AG, A-1090 Wien, Peregringasse 3.

Poduke se održavaju na konzervatoriju u Johannesgasse 4a, Wien.

M. M.

ODLIČNA MAJA BAKRAČ

Maja Bakrač nas je posjetila i priredivši značajan recital u Dvorani kulture, prikazala jedinstveni pijanistički talent koji na čudesan način sjedinjuje tehniku i muzikalnost.

Izabrala je program s velikim zahtjevima za pijanistu i odsvirala zadivljujuće prirodno i jako uvjerljivo.

Bachov »Talijski koncert« zahtijeva lakoću igre, kontrapunkta i brzine, bez pauze do posljednjeg takta, zahtijeva osjećajnost pijaniste u drugom stavku, a prvi stavak je sam po sebi veliko iskušenje. Mlada pijanistica ispunila je sve zahtjeve čisto i muzikalno.

Težina Beethovenove sonate zahtijeva zrelost zajedno s transcendentnom izvedbom, u kojoj se izbjegavaju mnogobrojni problemi i teži ravnoteži zvuka. Rješenje Maje Bakrač je zadivljujuće. Prikazala je ozbiljnost, kontrolu i poznavanje muzičke radnje i pobijedila ih odlično za nekog koji ima samo 23 godine. Djelo je jasno pročitano, maštovito obojeno i jako dobro odsvirano.

Ova sonata je monumentalno djelo klavirske literature i ova mlada pijanistica je prodrila u njezine tajne sa zadivljujućom nevinošću. Da se živo ne sjećam Marte Argerich, također jako mlade, koja je hrabro ponudila savršenu interpretaciju istog djela, mogla bih reći, da se Maja Bakrač nalazi sama u krugu izabranih. No, zbog usporedbe moram uzviknuti: jako je dobra samo joj nedostaje još malo živosti i autoritativnosti! (Strašno je teško uspoređivati, jer se napada individualnost). Prva izvedba »Balkanskih plesova« jugoslavenskog skladatelja Marka Tajčevića, otkrila nam je kompozitora ritmičkog jezika i fantastičnog zvuka. Izvedba pijanistice spretno je otkrila promjenu karaktera svakog plesa, razmećući se bezbrojnim pijanističkim figurama.

Ističući zadivljujuće tehničke mogućnosti, Maja Bakrač je odsvirala »Španjolsku rapsodiju« F. Liszta, prekrasnu radi kontinuiteta ideja, poletno, bez zastajkivanja.

Maja Bakrač je zreli pijanist, s ogromnom perspektivom i velikim ciljevima.

Zelimo joj da s velikim uspjesima nastavi pijanističku karijeru. U međuvremenu, dobro došla u naše krajeve!

Por *Aida Bonelli de Diaz*

Listin *DIARIO*, 5 de Julio de 1986.

Prevela sa španjolskog prof. Jagoda Radovanović

PRIKAZI

LUKAČIĆ — Zbornik radova, Zagreb, 1987.

Zaista se može reći da hrvatski ranobarokni skladatelj Ivan Marko Lukačić odnosno njegova glazba doživljava u ovo naše vrijeme svoju renesansu. Sve je započelo prije pedesetak godina kada je Dragutin Plamenac objavio *Odabrane motete* I. M. Lukačića i time zapravo našoj javnosti otkrio njegovo ime i djelo. Kako je sve teklo dalje kroz ovih pedeset godina može se naći na više mjesta u knjizi — zborniku o kojemu je ovdje riječ, osobito u prilogu Nikole Mate Rošića *Redovnički lik Ivana Marka Lukačića u svjetlu novih podataka*.

Koncem 1985. (3—9. studenog) u povodu 400. obljetnice Lukačićeva rođenja Provincija sv. Jeronima franjevac konventualaca i Institut za crkvenu glazbu KBF u Zagrebu organizirali su znanstveni skup i prigodne koncerte posvećene Lukačiću. Ove znanstveno-umjetničke manifestacije održane su u Šibeniku, Lukačićevu rodnom gradu, u Splitu — u gradu Lukačićeva glazbeničkog i redovničkog djelovanja i u Zagrebu — našoj metropoli, sjedištu Provincije reda kojemu je pripadao i Institut za crkvenu glazbu jer je Lukačić samo crkvenu glazbu skladao i izvodio. Zanimljivo je da su organizatori (Provincija) pismeno ponudili i našoj najvišoj znanstvenoj ustanovi — Akademiji znanosti i umjetnosti — da sudjeluje kao suorganizator ili na neki drugi način u znanstvenom skupu i komemoraciji ovako značajne obljetnice »oca hrvatske glazbe«. Akademija nije niti odgovorila na pismo. U Inicijativni odbor za obilježavanje obljetnice ušli su Alojzije Litrić, Ljudevit Maračić i Nikola Rošić — sa strane konventualaca, Izak Špralja — sa strane Instituta za crkvenu glazbu a Lovro Županović — sa strane »nezavisnog« svijeta hrvatske glazbene znanosti i umjetnosti. U Organizacijski odbor uz navedene još su ušli Željko Lončar, Imakulata Malinka i Ennio Stipčević.

Sve je počelo u Šibeniku 3. studenog u svetištu sv. Nikole Tavelića koncertom Lukačićeve glazbe u izvedbi zagrebačkog komornog sastava *Collegium pro musica sacra*. Sutradan 4. studenog u Splitu je održan znanstveni skup u prostorijama Splitske bogoslovije; ovaj dio proslave završen je u crkvi sv. Frane na Obali — tamo gdje je Lukačić živio, umro i gdje počiva — koncertom *Collegiuma*. Splitski tisak je opširno pisao i o simpoziju i o koncertu. Nakon nekoliko dana (8. i 9. studenog) proslava Lukačićeva jubileja prenesena je u Zagreb. »I valja odmah reći, ovdje nije pobudila toliko zanimanje i oduševljenje kao na jugu.« Predavanja održana u Splitu ponovljena su i u Zagrebu, a pridodana su još i druga; *Collegium* je i opet održao koncert Lukačićeve glazbe u zagrebačkoj katedrali i u crkvi Svetoga Duha. U kronici događanja u Zborniku nije spomenuto svečano primanje za sve sudionike simpozija u Nadbiskupskom dvoru.

U ožujku ove godine (1987.) izišao je u Zagrebu *LUKAČIĆ — zbornik radova znanstvenog skupa održanog u povodu 400. obljetnice rođenja Ivana Marka Lukačića*. Uredio ga je Ljudevit Maračić. Najprije je donesen s programnom listića program znanstvenog skupa u Zagrebu 8. i 9. studenoga. Držim da je trebalo donijeti i program skupa u Splitu — jer nisu bili posve identični. Zatim je donesen uvodni govor fra Alojzija Litrića, ondašnjeg provincijala Hrvatske provincije franjevaca konventualaca, te pozdrav zagrebačkog nadbiskupa kardinala Franje Kuharića i završna riječ dr. Bonaventure Dude, dekana Teološkog fakulteta u Zagrebu. U Splitu je u ime odsutnoga nadbis-

kupa Franića skup pozdravio dr. Mile Vidović, generalni vikar i dr. Josip Marcelić u ime Teologije u Splitu. U tim pozdravima bilo je zanimljivih misli i refleksija; držim da ih je trebalo također donijeti. Kad spominjem što u Zborniku nije doneseno treba reći da mu je manjak što nije donio bilo autoriziranu bilo neautoriziranu diskusiju i polemike (u kojima je sudjelovao i potpisani ovoga prikaza), a bile su vrlo zanimljive i plodne. U Zborniku bi dobro došle i fotografije (npr.: faksimil prvog izdanja, fotografija nadgrobne ploče i postavljanje vijenca na grob, fotografija svih predavača i značajnijih diskutanata, fotografija Collegiuma...).

Prvi prilog u Zborniku bio je pročitani u Splitu i Zagrebu; autor je prof. o. Josip Soldo, a prilog je naslovljen *Vrijeme i prilike u Splitu u kojima je živio Ivan Marko Lukačić*. Autor uokviruje i obuhvaća period koji se poklapa sa 28 godina skladateljeva života i rada u Splitu. Život u dalmatinskim gradovima, u Splitu na poseban način, vrlo je živ pod različitim vidovima. Turci su još uvijek pred vratima; katolička Europa i sjeverna Hrvatska je u protureformacijskom gibanju (od čega je Dalmacija uglavnom pošteđena). Nakon što je Soldo ocrtao političke, socijalne i religiozne (kulturne) prilike Ennio Stipčević govori u svom prilogu *Počeci glazbenog baroka u Hrvatskoj o glazbenoj situaciji na koju se odrazuju utjecaji iz političko-upravnih središta, Venecije i Beča, a i blizina Turaka*. Dok, prema Stipčeviću, kulturni život slabi glazbeni je sve živiji, osobito u priobalnom području. Hrvatski mladići hodaju po Europi i donose u domovinu nove ideje glazbenog baroka. Za ovaj period osobito je jak glazbeni utjecaj iz Venecije, ali uza sve to u stvaranju naših autora osjeća je, pa makar možda i u najmanjoj mjeri, lokalni kolorit; i u Lukačića također. Nakon što su ocrtali opće i glazbene prilike Nikola Roščić u svom prilogu *Redovnički lik Ivana Marka Lukačića u svjetlu novih podataka* govori o samom Lukačiću kao čovjeku, redovniku i svećeniku. Roščić je sada gvardijan u istom samostanu u kojem je živio i bio gvardijan Lukačić, pa po službi i po svom znanstvenom zanimanju došao je u neposredan dodir s dokumentima iz Lukačićeva vremena i onih Lukačićevom rukom pisanih. Prigodom simpozija u Splitu i Zagrebu priređena je i mala izložba dokumenata o Lukačiću, uglavnom iz splitskog samostana. Tomislav Mrkonjić u članku *Lukačićev boravak u Rimu* u pomanjkanju direktnih dokumenata o Lukačićevu »Curriculum studiorum« — izlaže način školovanja i formacije ondašnjih svećenika, redovnika i glazbenika. Mrkonjić drži da bi prvu glazbenu pouku Lukačić primio u Raveni a višu u Rimu. Da bismo što bolje shvatili sredinu u kojoj se Lukačić glazbeno formirao Francuz Jean Lionet naslovljava svoj prilog *Ivan Marko Lukačić i glazbeni život u Rimu između 1610. i 1620. godine*; osobito se zadržava na Papinskoj kapeli i onoj u francuskoj nacionalnoj crkvi San Luigi dei Francesi — koja se nalazi nedaleko hrvatske crkve sv. Jeronima u kojoj je Lukačić »nastupao«, možda izvodeći i svoje kompozicije.

Iz Rima se Lukačić vratio u Split. O tom periodu njegova života i rada govori Ivan Bošković u članku *Ivan Marko Lukačić kao kapelnik splitske prvostolnice*. U njemu donosi brojne podatke o magistru »musicae et cappellae metropolitanae« i tvrdi da »Sacrae cantiones« nisu nastale u Splitu ali pretpostavlja da su barem neki od tih moteta bili izvedeni u splitskoj katedrali; donosi kao najpouzdaniju godinu dolaska u Split 1620, da je bio kapelnik a ne orguljaš ili »regens chori« i da je neposredno i posredno utjecao na glazbeni život u gradu i šire. Imakulata Malinka govori o *Reproduktivnim problemima u opusu Ivana Marka Lukačića* i napominje da je i »danas njegova glazba prikladna za javnu molitvu hvala, klanjanja i meditacije«. Iz priloga »*Sacrae Cantiones*« u liturgiji svoga vremena Izaka Špralje sazna-

jemo da je od 27 tekstova Lukačićevih moteta 16 liturgijske provenijencije (tridentinskog misala i brevijara) a gotovo sve su iz biblijskog izvora.

Za svoj prilog *Mjesto i značenje Ivana Marka Lukačića u hrvatskoj i inozemnoj glazbi njegova vremena i danas* Lovro Županović kaže da je nastao na temelju njegovih ranijih radova o skladatelju od kojih su neki u dijelovima i doslovno preuzeti. Najznačajniji dio priloga je gdje Županović uspoređuje Lukačićeve skladbe sa skladbama nekih njegovih suvremenika, naših i stranih (mletačkih, austrijskih, njemačkih). Po sudu Županovića Lukačić ide u struju prvog baroka i on je prema našim i stranim suvremenicima »equalis inter pares«. Zbornik donosi i *Neobjavljeni predgovor reprint-izdanju Izabranih moteta Ivana Lukačića*. Autor Dragan Plamenac i opet napominje da je njegovo izdanje Lukačićevih moteta napravljeno u praktične svrhe.

Kao prilog diskusiji u Zborniku nalazimo *Još o Lukačiću i nekim njegovim suvremenicima* Ćirila Pe-tešića. Iz tog priloga izdvojio bih tekst: »Danas nam je poznato samo jedno Lukačićevo djelo, *Sacrae cantiones*, iz 1620. godine, no prema ondašnjim odredbama (konstitucijama) Reda franjevačkog konventualaca, za stjecanje naslova magistra muzike bilo je potrebno »barem četiri ili pet objavljenih djela«. Naslov magistra muzike Lukačiću je dodijelio generalni vikar Reda, Giacomo Montanari, 23. ožujka 1615. godine u Rimu. Prema tome treba dalje tragati...« Prilog Marijana Steinera *Djelovanje isusovaca kod Hrvata na glazbenom području u vrijeme ranog baroka* ništa ne govori o Lukačiću ali pridonosi boljem upoznavanju naših glazbenih priloga u vrijeme Lukačićeva djelovanja. Slično je i s prilogom Mihe Demovića *Glazbene veze Dubrovačke republike i dalmatinskih gradova s posebnim obzirom na Lukačićevo vrijeme*; on nam samo upotpunjuje sliku glazbenog života u XVI. i XVII. stoljeću u Hrvatskoj.

Slijedi još opis odvijanja simpozija i koncerata te kazalo imena iz pera urednika Zbornika Ljudevita Antona Maračića. U veljači je u Splitu u okviru godišnje sjednice »Društva prijatelja kulturne baštine« prezentirana zbirka »*Sacrae cantiones*« u obradi i s velikim uvodom Ennija Stipčevića izišla u Italiji. To je, držim, najbolji zaključak proslave 400. obljetnice Lukačićeva rođenja (o tom izdanju ću drugom zgodom i na drugom mjestu). Možemo reći da se prilozima u Zborniku nadopunjuju, kadikad i ne slažu, — ali još uvijek, i nakon Zbornika i najnovijeg izdanja svih moteta — o Lukačiću nije sve rečeno. Zbornik treba pročitati a Lukačićevu glazbu izvoditi i slušati.

Petar Zdravko BLAJIĆ

»FOND SV. CECILIJE«

(Nastavak)

- Preč. gosp. Dragutin Bacinger**, župnik u Goričanu, 3.000 din
- Preč. gosp. Andrija Jagečić**, župnik u Varaždinskim Toplicama, 4.000 din
- Preč. gosp. Ignacije Hrastić**, župnik u Dekanovcu, 10.000 din

Neka dobri Bog po zagovoru sv. Cecilije obilno nagradi velikodušne darovatelje. Kad bi se još obistinila poslovice da riječi pokreću a primjeri povlače za sobom mogli bismo reći »lakše se diše«.